

14. møde

Onsdag den 2. november 1983 kl. 13.00

Dagsorden:

- 1) *Spørgsmål til ministrene.*
- 2) *Første behandling af lovforslag nr. L 43:*
Forslag til lov om ændring af lov om økonomisk bistand til et finansieringsinstitut for dagspressen.
- 3) *Første behandling af lovforslag nr. L 46:*
Forslag til lov om margarine m.v.
- 4) *Første behandling af lovforslag nr. L 47:*
Forslag til lov om planteskadegørere.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Fra medlem af folketinget *Lykketoft*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 6. november atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Winnie Møllers*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Medlem af folketinget *Ingerlise Koefoed* har meddelt mig, at hun på grund af udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor hun anmoder om orlov fra og med den 8. november samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

I skrivelse af d.d. meddeler socialministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om social pension.
(Lovforslag nr. L 54).

Forslag til lov om ændring af forskellige sociale love. (Ændringer som følge af nye regler om social pension).
(Lovforslag nr. L 55).

I skrivelse af g.d. meddeler ministeren for skatter og afgifter, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om skatteyderes adgang til forsvarerbistand under en administrativ skattestraffesag.
(Lovforslag nr. L 56).

I skrivelse af d.d. meddeler ministeren for nordiske anliggender, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomsten af 15. juni 1983 om ændring af samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige.
(Beslutningsforslag nr. B 16).

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomsten af 15. juni 1983 om ændring af overenskomsten af 6. november 1972 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om samarbejde på transport- og kommunikationsområdet.
(Beslutningsforslag nr. B 17).

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af aftalen af 13. juni 1983 om ændring af aftalen af 15. marts 1971 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om kulturelt samarbejde.
(Beslutningsforslag nr. B 18).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om social pension.
(Lovforslag nr. L 54).

Forslag til lov om ændring af forskellige sociale love. (Ændringer som følge af nye regler om social pension).
(Lovforslag nr. L 55).

Forslaget til lov om social pension indeholder regler om:

- 1) En samlet nyredigering med tekniske forenklinger af pensionslovgivningen, hvor-

[Socialministeren]

ved lov om folkepension og lov om invalidepension og førtidspension m.v. sammenskrives til én lov.

- 2) Ændrede regler for indfødsret, bopæl og optjening af pension.
- 3) Ændrede regler om inddragelse af pension for pensionister på institution.

Forslaget til lov om ændring af forskellige sociale love er dels en følge af forslaget om social pension, dels en følge af allerede vedtagne ændringer i pensionslovgivningen, som træder i kraft den 1. januar 1984, og som vedrører indtægtsregulering på grundlag af arbejdsindtægter for personer i alderen 67 til 70 år og indførelse af regler, om førtidspension.

Regeringens udgangspunkt for forslaget om lov om social pension har været en videreførelse af den forenkling og regelsanering, som indførelsen af det nye førtidspensionssystem var begyndelsen til.

Det er i denne forbindelse fundet hensigtsmæssigt at samle de hidtidige regler om social pension i én lov og således sikre et enslydende sæt regler for de områder, der er fælles for forskellige pensionstyper. Dette hensyn til borgernes og administrationens større mulighed for at overskue lovgivningen har samtidig ført til visse justeringer og forenklinger af de i dag gældende regler.

Bestemmelserne i pensionslovgivningen om optjening har i de forløbne år givet anledning til problemer i forhold til EF og ved forhandlinger om nye socialforsikringsoverenskomster. Det har derfor tidligere været overvejet at ændre disse bestemmelser. Pensionsreformsarbejdsgruppen blev således bedt om at se på spørgsmålet, og arbejdet i pensionsreformsarbejdsgruppen har dannet udgangspunkt for det foreliggende forslag om ændrede regler om indfødsret, bopæl og optjening.

Der foreslås en ophævelse af kravet om indfødsret for udenlandske statsborgere, der har en længerevarende tilknytning til landet, og som typisk er personer, der ønsker at forblive her i meget lang tid eller måske for hele livet.

Efter forslaget vil det være muligt at få tillagt folkepension i udlandet, når der har været tilknytning til Danmark i form af en meget lang bopælsperiode i optjeningstiden.

Efter de gældende regler kan dansk pension tillægges inden for EF-området og i lande, der er indgået overenskomst med, og forslaget vil derfor udvide denne ret til alle lande.

Der foreslås ligeledes indført en regel svarende til den nugældende regel i invalidepensionsloven til i udlandet at få udbetalt en pension, der allerede er tillagt i Danmark inden udrejsen.

For at Danmark lettere skal kunne acceptere bestemmelser i internationale overenskomster om ligebehandling med landets egne borgere, uden at der stilles noget særligt krav om ventetid, foreslår regeringen den gældende mindste bopælstid forhøjet til 3 år.

Der foreslås en ophævelse af reglen om ret til fuld pension ved bopæl i Danmark i 10 år efter det fyldte 15. år, herunder mindst 5 år umiddelbart forud for det fyldte 67. år. Baggrunden herfor er, at det er fundet urimeligt, at der ved siden af en stor pension fra et andet land kan være ret til fuld dansk folkepension, men der er dog ved ophævelsen taget hensyn til dem, der på grund af 10 års reglen i de kommende år forventer en fuld pension.

Regeringen foreslår endvidere, at optjeningsreglerne ændres ved udbetaling af pension før det fyldte 67. år. Efter de gældende regler får disse pensionister ved optjeningen godskrevet tiden fra pensionstildelingen til deres 67. år. Dette godskrivningsprincip har vist sig at føre til urimeligt gunstige resultater for personer med tilknytning til andre lande. Det foreslås, at godskrivningsprincippet forlades, og at optjeningen som ved pension til over 67-årige i stedet baseres på den faktiske bopælstid i Danmark.

Endelig foreslås det, at anerkendte flygtninge sikres en ligestilling med danske statsborgere, således at flygtingens bopælstid i det tidligere hjemland sidestilles med bopælstid her i landet ved optjening af pension.

Forslaget til ændrede regler om inddragelse af pension for pensionister med ophold på institution har to hovedformål: dels en gennemførelse af ensartede regler for patienter på sygehuse m.v., der efterkommer folketingsbeslutningen af 20. maj 1983 om ophævelse af indkomstmæssig diskrimination af psykiatriske patienter, dels en sanering af de samlede regler om inddragelse af pension.

Der henvises i denne forbindelse til indenrigsministerens forslag om ændring af syge-

[Socialministeren]

husloven for så vidt angår spørgsmålet om betaling for opholdet m.v.

Der vil herefter principielt kun gælde to sæt regler om inddragelse. På den ene side ét for patienter under sygehusvæsenet og på den anden side ét for øvrige pensionister på institution svarende til de regler, der i dag gælder for pensionister på almindelige plejehjem.

De foreslåede regler for patienter under sygehusvæsenet betyder, at den hidtidige ordning med automatisk pensionsinddragelse efter 6 måneders indlæggelse på psykiatrisk institution ophæves.

I stedet foreslår regeringen, at pensionsinddragelse under sygehusophold – foruden som hidtil ved visitering til plejehjem – kun kan finde sted, hvis patienten i det enkelte tilfælde må anses for plejepatient eller i øvrigt skønnes uegnet til udskrivning til eget hjem. Inddragelse efter en sådan konkret vurdering vil efter forslaget dog tidligst kunne ske, når pensionisten har haft en samlet indlæggelsestid på 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden.

Medens de somatiske patienter under sygehusvæsenet, som må anses for plejepatienter eller i øvrigt skønnes uegnede til udskrivning til eget hjem, i praktisk taget alle forekommende tilfælde vil blive visiteret til plejehjem, foreligger denne mulighed ikke for et større antal patienter på psykiatriske sygehuse.

Det er derfor efter regeringens opfattelse nødvendigt med inddragelsesregler, der sikrer en lige behandling både af de psykiatriske og somatiske patienter, som kan forventes udskrevet til eget hjem, og af de patienter, hvor sådan en udskrivning ikke kan forventes, og som derfor uden inddragelsesregler i en meget lang årrække ville modtage en offentlig dobbeltforsørgelse uden at have større private udgifter.

Regeringen er imidlertid indstillet på, at der på længere sigt bør foretages en vurdering af den nuværende struktur af de institutioner under sygehusvæsenet, som har en plejehjemslignende karakter, og at det undersøges, hvorvidt disse funktionelt eller organisatorisk kan overføres fra sygehussektoren til socialektoren. Da ophold på disse institutioner i en vis udstrækning fungerer som ophold på plejehjem under bilstandsloven, bør det derfor samtidig overvejes, om det vil væ-

re muligt med samme inddragelsesregler for disse institutioner som for egentlige plejehjem.

Ikrafttræden er foreslået til den 1. april 1984, dog foreslås enkelte af bestemmelserne i forslag til lov om ændring af forskellige sociale love at træde i kraft den 1. januar 1984.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg anbefale forslagene til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om skatteyderes adgang til forsvarerbistand under en administrativ skattestraffesag.

(Lovforslag nr. L 56).

Som bekendt har der i de senere år været en offentlig debat om skatteyderes retssikkerhed i administrative skattestraffesager. Spørgsmålet har bl.a. givet anledning til henvendelser fra folketingets ombudsmand, Dommerforeningen og Advokatrådet.

På denne baggrund nedsatte jeg i oktober 1982 et udvalg, som skulle undersøge fremgangsmåden i straffesager, der afgøres administrativt efter skattekontrolloven og kildekatte-loven. Det var udvalgets opgave at overveje foranstaltninger, som kan bidrage til, at hensynet til retssikkerheden tilgodeses i disse sager.

Udvalget har i foråret 1983 afgivet en delbetænkning, hvori udvalget bl.a. foreslår, at der sikres skatteyderen sagkyndig bistand ved, at der indføres adgang til at beskikke ham en forsvarer under skattemyndighedernes behandling af sager om strafansvar efter skattekontrolloven eller efter kildekatte-loven.

Nærværende lovforslag er udarbejdet på grundlag af udvalgets indstilling.

Forslaget om skatteyderes adgang til forsvarerbistand under en administrativ skattestraffesag går nærmere ud på, at der under skattemyndighedernes behandling af en sag om strafansvar efter skattekontrolloven eller efter visse bestemmelser i kildekatte-loven kan beskikkes skatteyderen en forsvarer, hvis det efter sagens nærmere omstændigheder